

- DRŽAVNI PREVENTIVNI MEHANIZEM -

poročilo
o opravljenem obisku
na lokaciji

Policajska postaja Radovljica

Pojasnilo: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v okviru izvajanja nalog in pooblastil po Zakonu o ratifikaciji opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Uradni list RS, št. 114/2006) v vlogi državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DPM) obiskuje kraje odvzema prostosti. V skupini, ki izvede obisk, poleg predstavnikov Varuha praviloma sodeluje(jo) tudi predstavnik(i) pogodbenih nevladnih organizacij ter občasno tudi neodvisni izvedenci medicinske in drugih strok in prevajalci. Pravna podlaga za opravljanje nadzorov s strani DPM je predstavljena na spletni strani [Varuh kot državni preventivni mehanizem](#).

Pričujoče poročilo vsebuje le bistvene ugotovitve o obisku s predlogi za izboljšanje razmer oziroma odpravo nepravilnosti. Izdelano je bilo na podlagi poročila o obisku DPM in odzivnega poročila pristojnih. Namenjeno je objavi na spletni strani Varuha.

Osnovni podatki o lokaciji:

- ▶ **Tip lokacije:** policijska postaja (v nadaljevanju: PP)
- ▶ **Kategorije oseb, ki jim je bila odvzeta prostost:** osebe v policijskem pridržanju¹
- ▶ **Uradna zmogljivost in dejanska zasedenost lokacije na dan obiska:** PP ima sicer še naprej dva prostora za krajše pridržanje (do 12 ur)².

Potek obiska in priprava poročila:

- ▶ Obisk je bil **nenajavljen** in **opravljen** dne 5. 6. 2013³.
- ▶ **Skupina za obisk:** en predstavnik Varuha (specialist kriminalističnega preiskovanja) in en predstavnik pogodbenih nevladnih organizacij (Inštitut Primus).
- ▶ **Vsebina obiska:** razgovor z komandirjem, ogled prostorov za pridržanje. Pregled dokumentacije nekaj naključno izbranih primerov pridržanja.

¹ V letu 2013 (v času od 1. 1. 2013 pa do dneva obiska) so policisti te PP odredili pridržanje za deset oseb.

² Prostora za krajše pridržanje se že dalj časa (od 2008) ne uporabljata. Policisti tako osebe, zoper katere so odredili pridržanje, še vedno vozijo v pridržanje na PP Tržič, PP Kranj ali PP Škofja Loka.

³ Prejšnji obisk DPM je bil 10. februarja 2009.

► **Poročanje:** poročilo o obisku je bilo posredovano Ministrstvu za notranje zadeve (v nadaljevanju: MNZ) 1. 8. 2013 (poslano tudi komandirju PP v vednost), skupaj s predlogom, da ga obravnava in nam v roku 30 dni sporoči morebitna stališča glede naših ugotovitev; tozadevni odgovor smo s strani organa prejeli 3. 9. 2013, torej 33. dan po odpremi.

DPM: menimo, da spreminjanje uradnega obrazca (»o izvajanju opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek«) ni pravilno, saj v konkretnem primeru pridržanja iz tega dokumenta ni razvidno npr.: kakšno je bilo zdravstveno stanje osebe in ali ji je bila nudena zdravniška pomoč, ali ji je bilo omogočeno obvestiti odvetnika, glede na to, da je šlo za pridržanja tujca, ali mu je bilo omogočen stik z diplomatsko konzularnim predstavništvom in ali ji je bilo omogočeno obveščanje svojcev. Na podlagi tega predlagamo, da se primer prouči in policiste po potrebi opozori, da se uradnih obrazcev, ki so potrebni za izvajanje pridržanj ne spreminja – ne briše v njem predvidenih rubrik⁴.

DPM: predlagamo, da se v FIO evidenco popravi vnos datuma odreditve pridržanja in se policiste ter starešine, ki opravljajo nadzor glede pridržanj na PP opozori na večjo natančnost pri vnosih pridržanj v FIO evidenco⁵.

MNZ: obveščamo vas, da je Policija za zmanjšanje administrativnih ovir z namenom učinkovitejše izrabe delovnega časa pri izvajanju policijskih nalog s 1. 1. 2013 uvedla spremembe pri evidentiranju podatkov o pridržanju. Začasno sta bila pripravljena dva obrazca in sicer JRM-1a z vsemi rubrikami o zagotavljanju pravic pridržane osebe ter JRM-1b, v katerega so polistiti morali lastoročno vpisovati vse opravila po kronološkem zaporedju. Policisti so v poskusnem obdobju imeli možnost izbire med obema obrazcema. Ne glede na to za kateri obrazec se je v konkretnem primeru odločil, bi moral policist v obrazec vpisati vse posebnosti v zvezi z uveljavljenem pravic pridržane osebe. Na podlagi ocene, da je primernejši obrazec, ki že ima vpisane rubrike (JRM-1a), je Generalna policijska uprava s 4. 5. 2013 obrazec JRM-1b preklicala in uvedla nov enoten obrazec JRM-1 (prejšnji JRM-1a). Menimo, da navedena sprememba omogoča boljši pregled nad zagotavljanjem uveljavljanja pravic pridržanim osebam.

MNZ: policijske enote so bile opozorjene na doslednost in natančnost pri izpolnjevanju uradnih dokumentov (vnos podatkov o pridržanju v evidenco pridržanih oseb, natančnost pri izpolnjevanju potrdil o zasegu predmetov, popraviljanje podatkov v dokumentih o pridržanju).

⁴ Pri pregledu naključno izbranih primerov pridržanj večjih nepravilnosti ni bilo ugotovljeno oziroma je bila pri pregledu primeru pridržanja tujca (3. 4. 2013 do 5. 4. 2013, med 21.35 in 20.20 uro, na podlagi drugega odstavka 157. člena Zakona o kazenskem postopku) ugotovljeno, da je bil večji del obrazca o »izvajanju opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek« spremenjen oziroma je vseboval le podatke o pridržani/zadržani osebi in rubriko opravila med pridržanjem. Iz uradnega zaznamka so bile tako izbrisane rubrike »zdravstveno stanje pridržane/zadržane osebe, zdravniška pomoč in oskrba, obveščanje zagovornika, obveščanje diplomatsko konzularnega predstavništva, obveščanje svojcev, obveščanje okrožnega državnega tožilca in preiskovalnega sodnika, obveščanje vojaške policije in varnostni pregled osebe«.

⁵ Pri pregledu primera pridržanja (na podlagi 24. člena Zakona o pravilih cestnega prometa) je bilo ugotovljeno, da je v FIO evidenco popravljen vnos odreditve pridržanja 29. 12. 2012 ob 22.17 uri, zaključek pridržanja pa 30. 11. 2012 ob 8.05 uri. Pri pregledu dokumentacije o pridržanju za navedeno osebo pa je bilo ugotovljeno, da je pravilni datum odreditve pridržanja 29. 11. 2012 in ne 29. 12. 2012, kot je opravljen vnos v FIO evidenco.